

PROJECTE “EL BULLI”

UN EXEMPLE CLAR DE CÒM EVITAR LES IMPOSICIONS DE LA XARXA NATURA 2000

A principis del mes de setembre va sortir a exposició pública l'Avantprojecte de Llei pel qual es declara d'interès públic i s'aprova el projecte elBulli1846.

L'objectiu no és altre que impulsar i executar una ampliació del famós restaurant en un centre de recerca gastronòmica situat en territori especialment protegit.

Evidentment, la iniciativa legislativa ha encès totes les alarmes en el sector ecologista per vulnerar presumptament les lleis proteccionistes existents. **I en canvi, per part del sector turístic i econòmic, s'ha lloat per dinamitzar la zona.**

Heus aquí una batalla que no només serà legal, doncs molts són els sectors econòmics i socials implicats, i que no pot deixar indiferent a ningú. Evidentment tothom defensa els seus interessos:

Com era previsible, i ens pertoca, l'INSTITUT AGRÍCOLA ha cregut adient dir-hi la seva, tant per la pròpia concepció d'una activitat econòmica que es duu a terme en sòl rústic —arran de mar, però— com per la característica d'espai natural especialment protegit d'on s'hi ubica. **Especialment per que aquest Projecte pot servir de precedent i referent per a d'altres.**

Prosperitat econòmica versus Immobilitat paisatgística. Ara per ara, les paraules “preservar” i “observar” ja pesen i ves per on, sembla ser que aquesta vegada ja no harmonitzen ni rutllen amb un model eficient de funcionament econòmic per al nostre país. El punt de fricció no ha estat altre que la voluntat del Govern d'implantar el Projecte elBulli1846 en una zona situada dins de l'espai del Parc Natural del Cap de Creus. El referit projecte, afectant una superfície total de 20.046 m², vol ampliar els usos en el mateix espai on es va generar i al que s'associa directament la seva activitat reconeguda mundialment. Amb aquesta finalitat s'idea la creació d'una **casa museu viva i l'assentament d'un centre cultural d'investigació**, tenint per objecte perpetuar el llegat històric del Bulli i investigar, desenvolupar i innovar en l'art de la gastronomia avantguardista. Alhora, **es reconeixen els usos d'oficina, de restauració, botiga i pàrking com a complementaris als usos sociocultural, recreatiu i d'espectacles.**

El Preàmbul de la norma motiva el interès públic del projecte per “(...) **la seva excepcional rellevància en matèria del coneixement de la cuina d'avantguarda a nivell mundial i d'altra banda per les externalitats econòmiques positives que pot produir en el sector turístic, basades en una oferta cultural d'alta qualitat (...)**”.

Arrel dels fets, l'INSTITUT AGRÍCOLA va presentar al·legacions al respecte, perquè encara que estem conformes amb que s'aposti per projectes que aportin riquesa i desenvolupament social en el territori, la norma ens genera certa desconfiança i maneig polític. Com a patronal agrària, sempre exigirem plena transparència i neutralitat en els tràmits d'aprovació d'una llei. Per això, varem exigir incloure en l'avantprojecte les disposicions normatives que emparen la possibilitat de declarar l'interès públic d'un projecte. De fet, és inviable i il·lògic que tant sols es determini quines normatives s'incompleixen —amb cites expressos al Preàmbul i a la Disposició final Primera— i no es parli de tota la normativa existent que empara la possibilitat de dur a terme un projecte, malgrat les seves possibles conseqüències ambientals negatives, i que justificaria un interpretació més laxa de les restriccions per motius mediambientals.

La pròpia Constitució Espanyola, com a norma de primer ordre, reconeix el dret a la propietat privada i a la lliure empresa (articles 33 i 38 de la Constitució), com a drets dels ciutadans. Demés, l'article 40 de la Constitució, disposa que **els poders públics han de promoure les condicions favorables per al progrés social i econòmic**, i cercar la distribució de la renda dins el marc d'una política d'estabilitat econòmica. La normativa ambiental, i especial la seva implementació, com ara la "Xarxa Natura 2000", no ha d'hipotecar aquest mandat constitucional. Per tant, és lògic que el Govern vetlli per l'evolució econòmica, llocs de treball i assentaments urbans.

Tanmateix, és necessari recordar, i més tenint en compte que el projecte es desenvolupa en un espai protegit de la Xarxa Natura 2000, que les normatives que la desenvolupen —la Directiva d'Aus 79/409/CEE, relativa a la conservació de les aus silvestres i la Directiva Habitats 92/43, relativa a la conservació dels habitats naturals i de la fauna i flora silvestres, en els seus articles 2.2 i 2.3 respectivament— contempnen la necessitat de respectar i de tenir en compte les exigències econòmiques i socials. I l'article 6.4 de la Directiva d'Habitats és una garantia per tirar endavant projectes d'interès públic de primer ordre, que es justifiquen per raons socials o econòmiques, malgrat hi hagin unes conclusions negatives en l'avaluació de les repercussions sobre el lloc i la manca de solucions alternatives.

Per tant, vàrem exigir ser d'obligat compliment incloure en el Preàmbul o en l'Annex 1 del Projecte de Llei aquests preceptes normatius, que emparen la possibilitat de projectar actuacions o infraestructures que proporcionen un desenvolupament socioeconòmic i s'emmarquen en la necessitat de competitivitat i millora del país.

No obstant, també la iniciativa va acompanyada de la voluntat que els terrenys, mitjançant donació, passin a titularitat pública de la Generalitat, constituint aquesta última un dret de superfície en favor de la fundació promotora del Projecte. No arribem a entendre que els terrenys, passin a ser de titularitat pública de la Generalitat, mitjançant donació. Aquesta entitat no entén el referit lligam. Per la redacció del preàmbul sembla que la donació tingui que ser d'obligat compliment per a que el projecte sigui declarat d'interès públic. Dit raonament i el posterior acte no ens sembla gens lògic ni lícit. La declaració d'interès públic no ha de comportar ni molt menys l'obligatorietat de què els terrenys passin a ser de titularitat pública. En tot cas, cal justificar i explicar perquè la titularitat del sòl se cedeix a la Generalitat.

En definitiva, les raons per les quals es declara d'interès públic el referit projecte són pura i estrictament econòmiques. Fet que no ens sembla gens malament, ja que com a tots saben **sempre recolzarem l'avanc**

econòmic enfront un proteccionisme absolut. Sempre i quan, això sí, es prenguin les mesures necessàries per seguir preservant d'una manera adequada i sustentable l'espai en qüestió. Tot i així, si més no, ens sembla paragògic. Poc li ha costat al Govern, aquesta vegada, bescanviar les regles de joc. I en un no res, les normes ambientalistes i de protecció es dilueixen i passen a un segon grau. Resta clar que el paper ho aguanta tot. I el que semblava inamovible ho és només quan hi han interessos entremig.

Això ve al cas clarament, quan ens referim al projecte del canal Segarra–Garrigues, motor generador de riquesa agroalimentària de gran envergadura, que malgrat declarar-ho d'interès públic —a nivell autonòmic i estatal—, ha quedat totalment desmantellat i desdibuixat a fi i a efecte de respectar la permanència de certes aus. **Tot i que, a hores d'ara encara no s'ha demostrat la incompatibilitat del nou regadiu amb la supervivència de les aus.** Però aquí, pel que sembla, els interessos econòmics dels propietaris de les finques o un indiscutible increment de la producció agrícola no són suficients i prevalen enfront a altres.

Segons l'Avantprojecte de Llei la **declaració del interès públic** prevalent habilita al Govern a disposar d'un instrument jurídic que, atenent l'excepcionalitat del Projecte i **amb el rang normatiu igual al superior dels enumerats**, determina la seva execució tant territorial com urbanísticament. Si més no, recordem que es tracta d'un espai natural protegit de la Xarxa Natura 2000 i ve delimitat pel la Llei de protecció del Cap de Creus i pel seu Pla Especial corresponent. Per la qual cosa, no deixa de sorprendre'ns la facilitat amb la que es predisposa del territori. Certament es determina que s'identificaran els principals efectes que el projecte pot tenir sobre l'espai protegit i s'avaluaran els possibles danys per tal de no perjudicar la integritat del territori.

Lloem aquesta iniciativa que, com portem dient insistentment, demostra que **és compatible l'exercici de certes activitats econòmiques dins els espais naturals protegits.** I que un blindatge extremista d'aquests territoris no és lícit ni lloable.

En tot cas, esperem que això no comporti una compensació, a mode de "canvi de cromos" per altres espais, ja que això comportaria tot un desgavell i partidisme indesitjable. O que simplement, i malgrat l'oportunitat social i econòmica plantejada, resti finalment en un document descafeïnat per les fortes pressions del sector.